

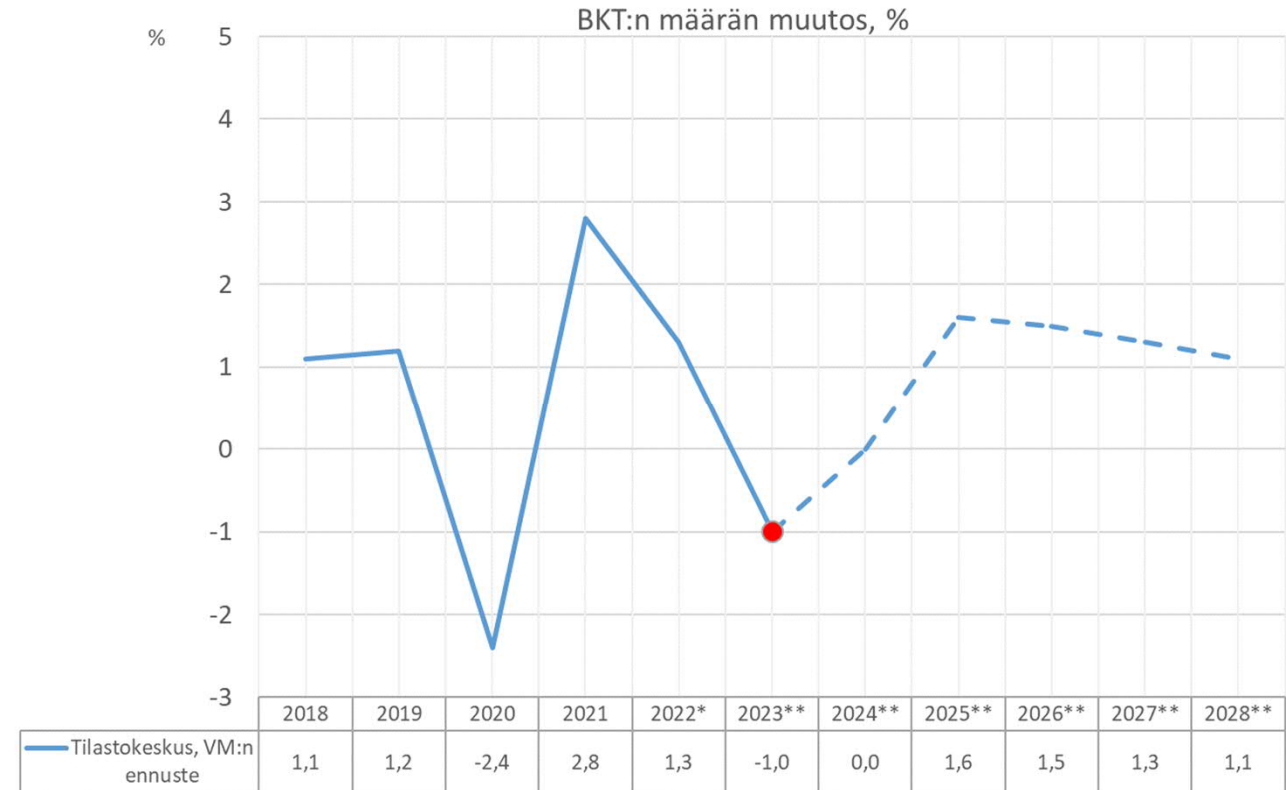
Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsaus 4/2024

Kaupunginhallitus 3.6.2024

Suomen talouden vire

VM:n Taloudellinen katsaus, kevät 2024

- Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Suomen talous ei kasva vuonna 2024 viime vuoden prosentin laskun jälkeen.
- Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta.
- Myös investoinnit kääntyvät kasvuun vuonna 2025. Hallituksen sopeutustoimet vähentävät kotimaista kysyntää, nostavat hintoja ja heikentävät talouskasvua vuosina 2025 ja 2026. BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026.
- Työllisyys laskee hieman vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien kysynnän kasvun ja työllisyystoimien seurauksena.

Lähde: Tilastokeskus 2018-2022 (* tarkentunut ennakkotieto 2022),

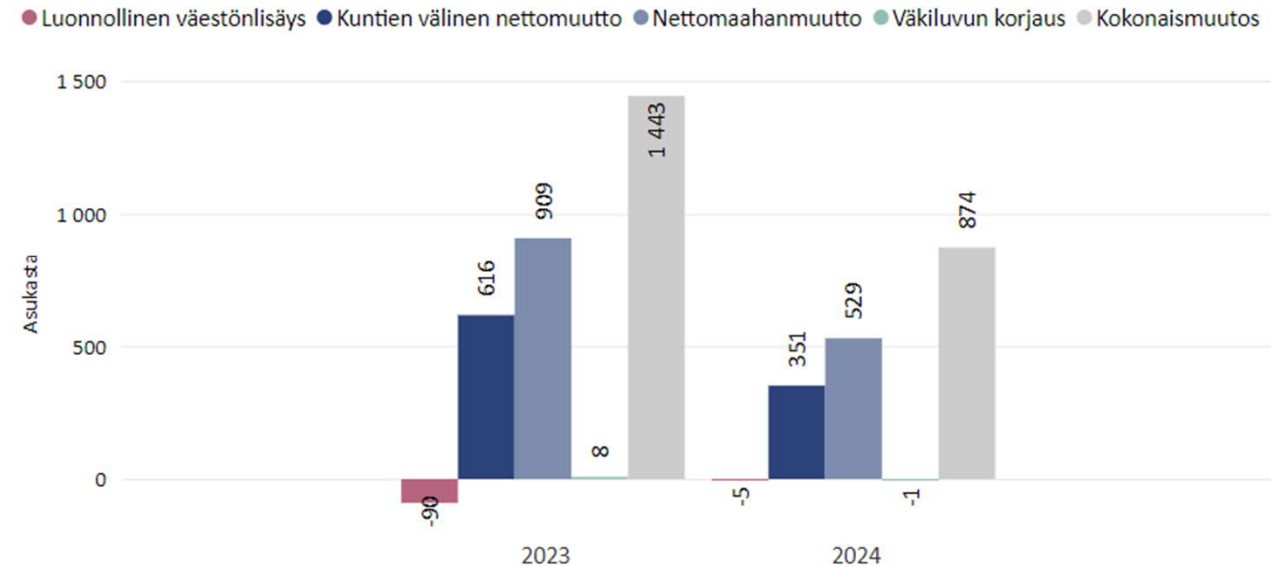
** Ennuste, Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus, kevät 2024 (25.4.2024).

Väestönkasvu ja sen rakenne

ennakkotieto, huhtikuu

- Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Tampereella oli huhtikuun lopussa 255 924 asukasta.
- Tampereen väestö on kasvanut 874 asukkaalla tammi-huhtikuussa, mikä on yli 500 asukasta vähemmän kuin edellisvuonna vastaavana aikana.
- Kuntien välistä muuttovoittoa Tampere sai 351 asukasta ja maahanmuuttovoittoa 529 asukasta. Molemmat laskivat vuoden 2023 tammi-huhtikuun ennakkotilanteeseen verrattuna.
- Syntyneiden enemmisyys, -5 asukasta, oli edellisvuoden saman ajanjakson tilannetta parempi.

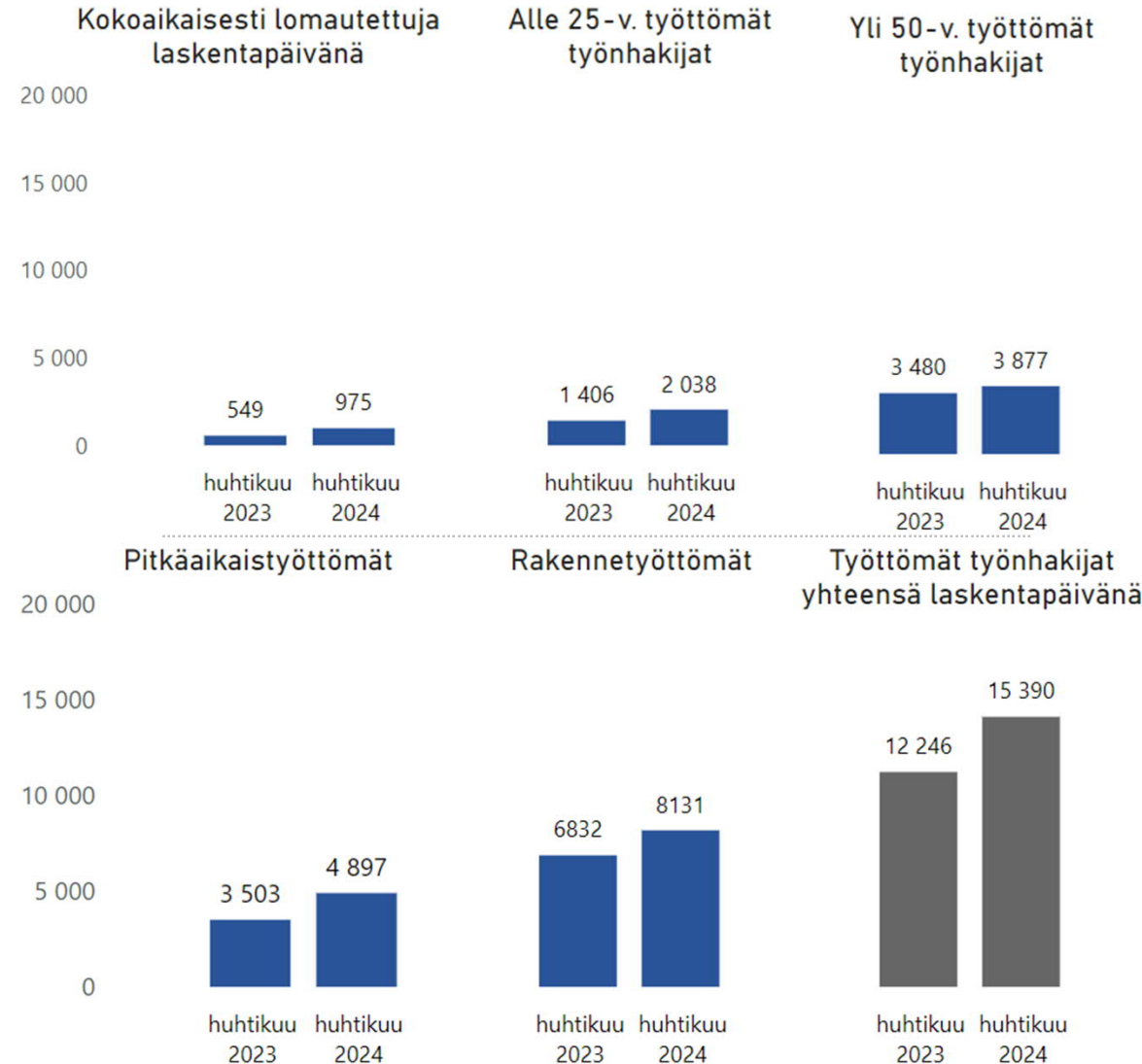
VÄESTÖNKASVUN RAKENNE

Työllisyys

- Tampereen työttömyysaste oli huhtikuussa 12,0 % (koko maassa 10,3 %). Työttömänä työnhakijana oli 15 390 tamperelaista. Työttömyysaste laski edeltävästä kuusta 0,4 %-yksikköä ja työttömien määrä 495 henkilöllä. Vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna työttömyys kuitenkin hieman kasvoi, 3144 henkilöllä ja 2,1 %-yksikköä.
- Työttömien määrä on vuoden aikana kasvanut erityisesti rakennetyöttömien, pitkäaikaistyöttömien ja lomautettujen keskuudessa. Kaikissa segmenteissä on tapahtunut kasvua.
- Tampereen työttömyysaste on kuusikkokunnista jaetusti toiseksi korkein - yhtä suuri kuin Turussa.
- Uusien avointen työpaikkojen määrä on vähentynyt huomattavasti viime vuodesta. Verrattuna vuodentakaiseen tilanteeseen uusia avoimia työpaikkoja on nyt noin 3300 vähemmän.

Lähde: TEM työnvälitystilasto

Kaupungin tilikauden tulos

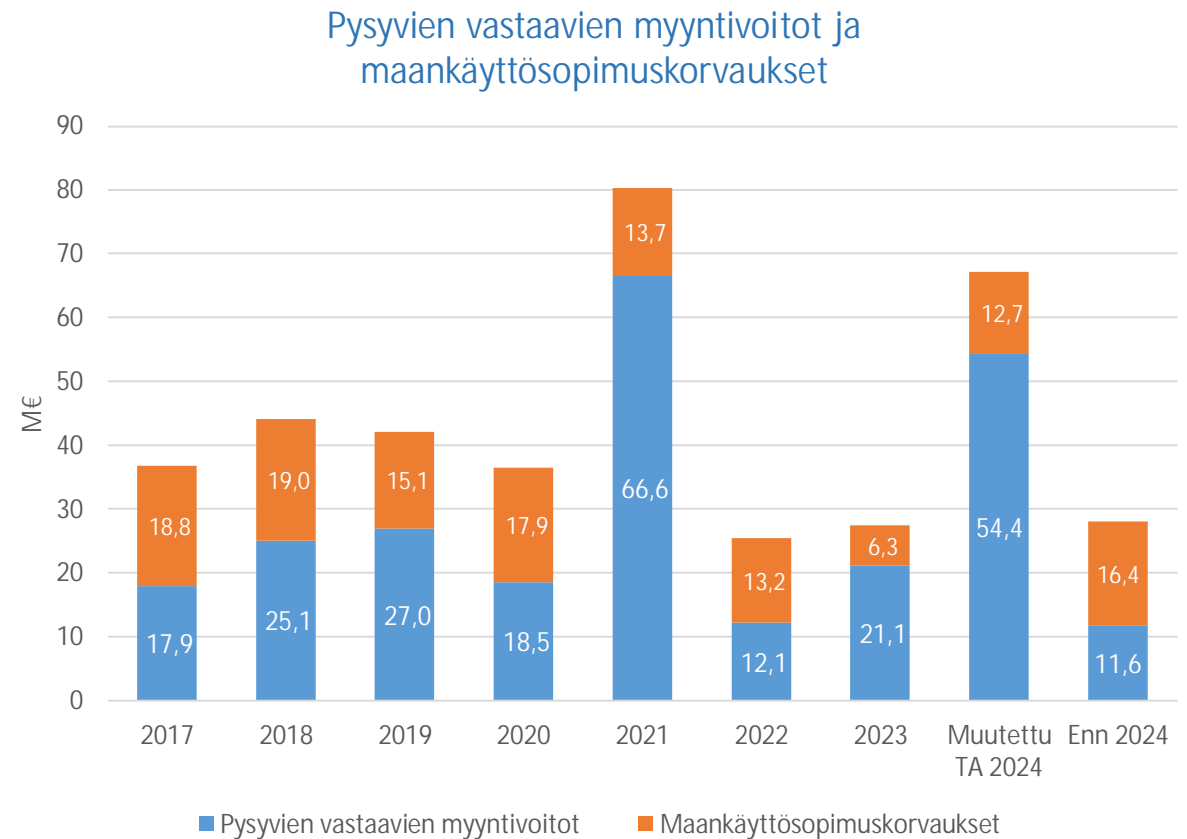
Miljoonaa euroa	TP 2023	Muutettu TA 2024	TP Enn 2024	TP Enn 24 / Muutettu TA 24	TP Enn 24 / TP 23
Toimintatuotot	385,8	352,4	308,4	-44,0	-77,4
Valmistus omaan käyttöön	3,3	0,4	0,5	0,0	-2,8
Toimintakulut	-968,3	-992,8	-999,5	-6,7	-31,2
Toimintakate	-579,2	-640,0	-690,6	-50,6	-111,4
Verotulot	681,1	643,5	638,0	-5,5	-43,1
Valtionosuudet	58,3	80,8	80,8	0,0	22,5
Rahoitustuotot ja -kulut	27,8	25,4	26,2	0,8	-1,7
Vuosikate	188,0	109,7	54,4	-55,3	-133,6
Poistot ja arvonalentumiset	-132,7	-128,5	-128,6	-0,1	4,1
Satunnaiset erät	0,0	165,5	204,3	38,8	204,3
Tilikauden tulos	55,3	146,6	130,1	-16,6	74,8
Tilinpäätössiirrot	2,8	1,2	13,7	12,5	10,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	58,1	147,8	143,8	-4,0	85,7

Keskeiset nostot tilinpäätösennusteesta

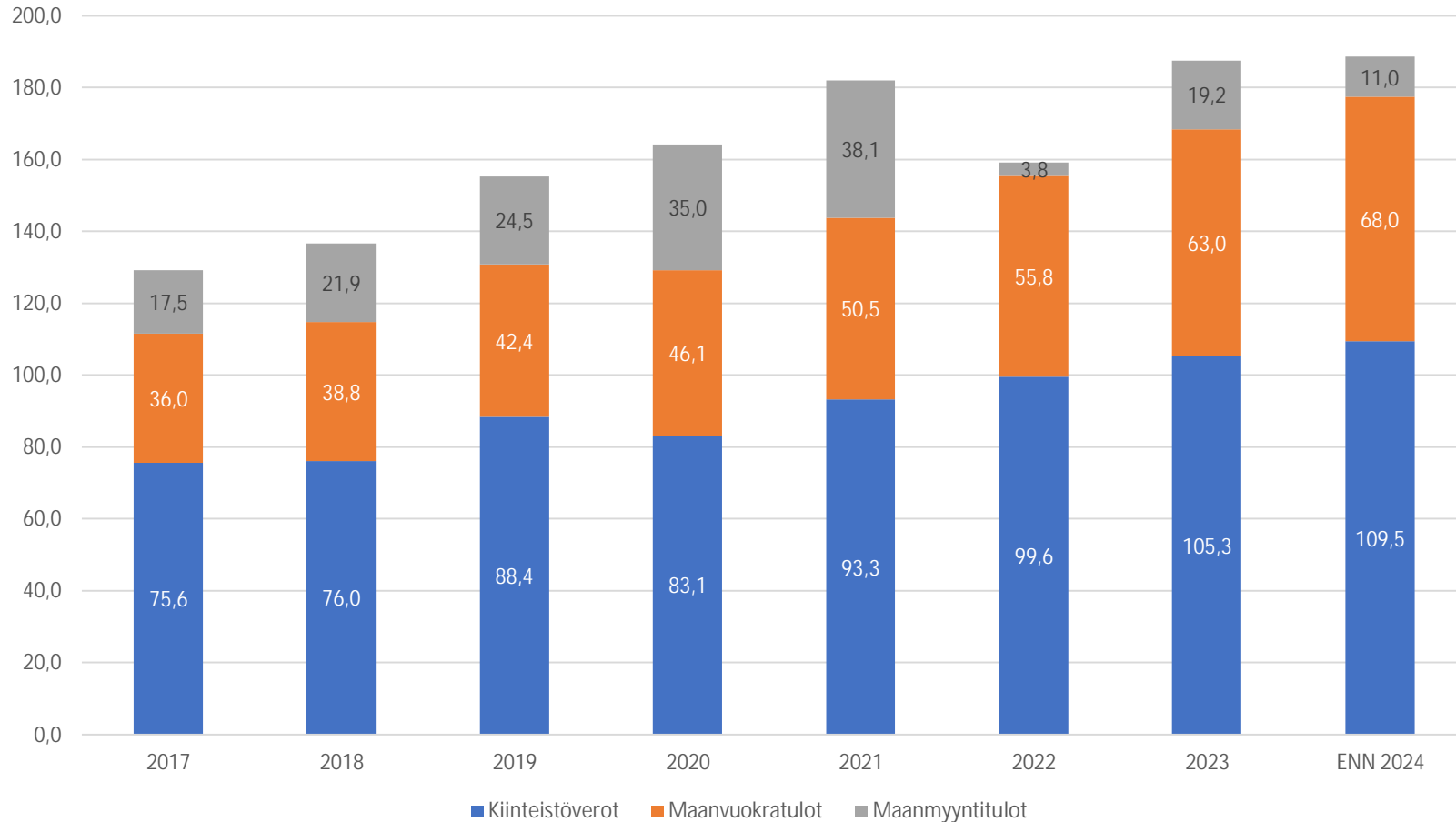
- Huhtikuun tilinpäätösennusteen tulos on 130,1 milj. euroa ylijäämäinen. Ilman Veden yhtiöittämisestä saatuja satunnaisia tuottoja tulosennuste on 74,2 milj. euroa alijäämäinen.
- Tulosennuste heikkeni maaliskuun ennusteesta 26,4 milj. euroa pääosin myyntivoittojen ja verotulojen takia.
- Merkittävimmät poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden ovat asunto- ja kiinteistölautakunnan 25,5 milj. euroa ja kasvatus- ja opetuslautakunnan 3,9 milj. euroa budjetoitua heikommalla toimintakatteen ennusteet. Konsernihallinnon yhteisten erien toimintakatteen ennustetaan ylittyvän 19,6 milj. eurolla.
- Asunto- ja kiinteistölautakunnan ja konsernihallinnon yhteisten erien budjetoitua heikompien ennusteiden taustalla ovat toteutumattomat pysyvien vastaavien myyntivoitot. Kasvatus- ja opetuslautakunnan ylitysten taustalla ovat henkilöstökulut ja palvelujen ostot.
- Verotulojen ennuste on 5,5 milj. euroa budjetoitua heikompi pääosin yhteisöverotulojen takia. Valtionosuudet ovat toteutumassa budjetin mukaisesti.
- Nettoinvestointien ennuste (328,5 milj. euroa) alittaa muutetun talousarvion 31,0 milj. eurolla. Alituksen taustalla on erityisesti talonrakennushankkeiden lykkäytyminen. Investointien tulorahoitusennuste on 16,6 prosenttia. Nettoinvestointien ennuste ilman Tampereen Vesi Oy:n SVOP-sijoitusta on 243,6 milj. euroa.

Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja maankäyttösopimuskorvaukset

- Omaisuuden myyntivoittojen ennuste on 11,6 milj. euroa, joka on 42,8 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi
  - Merkittävimmät ennusteeseen sisältyvät myyntivoitot ovat maa-alueiden osalta Voimakadun vaihtokirjaan liittyneet kirjaukset (3,3 milj. euroa, toteutunut) sekä Poliisitalon tontti Nekalassa (2,0 milj. euroa).
- Maankäyttösopimuskorvausten osalta ennuste on 16,4 milj. euroa, joka on 3,7 milj. euroa talousarviota suurempi.

Kiinteistöverot, maanvuokratulot ja maanmyyntitulot

Poikkeamat talousarvioon, palvelualueet (toimintakate)

Miljoonaa euroa	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 2024	Ero
Sivistyspalvelujen palvelualue			
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-386,7	-390,6	-3,9
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-115,2	-114,6	0,6
Elinvoiman palvelualue			
Elinvoima- ja osaamislautakunta*	-101,5	-103,1	-1,7
Asunto- ja kiinteistölautakunta	188,0	162,5	-25,5
Kaupunkiympäristön palvelualue			
Yhdyskuntalautakunta	-53,0	-53,8	-0,8
Joukkoliikennelautakunta	-34,6	-34,6	0,0

* Sitovuustaso Ammatillinen koulutus (tilikauden tulos)

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon, palvelualueet 1/2

- Kasvatus- ja opetuslautakunta (-3,9 milj. euroa): Toimintatuottojen ennuste on 0,3 milj. euroa budjetoitua suurempi, mikä johtuu perusopetuksen myyntituotoista muilta kunnilta. Toimintakulujen ennuste on 4,2 milj. euroa budjetoitua suurempi. Suurimmat ylityshat ovat henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa. Henkilöstökulujen ylitysenneuste aiheutuu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarpeen kasvusta ja suurista sijaiskustannuksista. Palvelujen ostojen ylitys johtuu työterveyspalvelujen, palvelusetelipäivähoidon ja ateriapalvelujen kustannuksista. Vastaavasti yksityisen hoidon tuen ja kotihoidontuen avustusten sekä kaluston ostojen ennustetaan toteutuvan budjetoitua pienempinä. Palveluryhmät ovat ryhtyneet toimenpiteisiin ylityshkien pienentämiseksi. Toimenpiteet on huomioitu huhtikuun ennusteessa. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tullaan tarkastelemaan kriittisesti erityisesti esiopetuksen avustajaresurssin määrää. Perusopetus on laatinut sopeuttamistoimenpiteitä, joilla tavoitellaan yhteensä 1,5 milj. euron säästöjä. Palveluryhmien toimenpiteitä toteutetaan pääosin syyslukukaudesta lähtien.
- Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta (+0,6 milj. euroa): Toimintatuottojen ennustetaan ylittyvän 0,8 milj. euroa, mikä aiheutuu historiallisten museoiden kävijämäärien kasvun vuoksi ylittyvistä myynti- ja maksutuotoista. Toimintakulujen ennuste on 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota suurempi, mikä aiheutuu etenkin historiallisten museoiden näyttelyihin ja tapahtumiin liittyvistä kustannuksista.

Merkitävimmät poikkeamat talousarvioon, palvelualueet 2/2

- Elinvoima- ja osaamislautakunta (-1,7 milj. euroa) Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 1,9 milj. euroa suunniteltua pienempänä pääosin vastaanottokeskuksen toiminnan loppuessa heinäkuun lopussa. Toimintakulujen arvioidaan alittuvan 0,2 milj. eurolla. Henkilöstömenot tulevat alittamaan budjetoidun 0,8 milj. eurolla. Palvelujen ostot ovat alittamassa suunnitellun n. 0,4 milj. eurolla johtuen mahdollisimman täysimääräisestä valtion työllisyysmäärärahojen käytöstä hankinnoissa. Vuokratulot ovat alittamassa 0,5 milj. euroa suunnitellun vastaanottokeskuksen osalta. Työmarkkinatuen kuntaosuuden ennuste 26,5 milj. euroa ylittää 2,0 milj. euroa budjetoidun.
- Asunto- ja kiinteistölautakunta (-25,5 milj. euroa) Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 22,9 milj. euroa budjetoitua pienempänä. Maankäyttösopimuskorvauksia arvioidaan tuloutuvan 16,4 milj. euroa, joka on 3,7 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Muihin toimintatuottoihin kirjattavien pysyvien vastaavien myyntivoittojen ennuste (10,0 milj. euroa) on 22,9 milj. euroa suunniteltua huonompi. Vuokratuottojen ennustetaan toteutuvan 3,9 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Toimintakulujen ennuste on 2,7 milj. euroa suunniteltua suurempi. Palvelujen ostojen Tilapalvelut Oy:lta arvioidaan toteutuvan muutettua talousarviota suurempana.
- Yhdyskuntalautakunta (-0,8 milj. euroa) Tuottojen arvioidaan alittuvan rakennusvalvonnassa (0,8 milj. euroa), sillä tuottonäkymät ovat heikentyneet asuntorakentamisen voimakkaan hiljentymisen vuoksi. Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti.

Poikkeamat talousarvioon, konsernihallinto ja taseyksiköt

Miljoonaa euroa	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 2024	Ero
Konsernihallinto (toimintakate)			
Konsernihallinto*	-53,7	-52,9	0,8
Yhteiset erät	-95,8	-115,4	-19,6
Taseyksiköt (liikelylijäämä)			
Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos	0,0	0,0	0,0
Laskelmaosa			
Korkotuotot ja -kulut	-2,6	-5,6	-3,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	147,0	147,0	0,0

* Sitovuustaso ICT-kehittäminen (toimintakate + nettoinvestoinnit)

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon, konsernihallinto ja taseyksiköt

- Konsernihallinto (+0,8 milj. euroa): ICT-kehittämiskustannusten arvioidaan alittuvan 0,6 milj. eurolla. Konsernihallinnon muiden menojen ennustetaan alittuvan 0,2 milj. eurolla mm. henkilöstömenojen säästöistä johtuen.
- Yhteiset erät (-19,6 milj. euroa): Toimintatuottojen ennustetaan alittuvan 19,9 milj. eurolla, koska omaisuuden myynnit eivät toteudu suunnitellulla tavalla kuluvana vuonna ja talousarvioon arvioidut pysyvien vastaavien myyntivoitot jäävät toteutumatta. Toimintakulujen ennuste on 0,3 milj. euroa budjetoitua pienempi, koska suur tapahtumiin varattua määrärahaa ei tulla käyttämään kokonaisuudessaan.
- Korkotuotot ja -kulut (-3,0 milj. euroa): Ylityksen taustalla ovat budjetoitua korkeammat korkokulut.

Henkilöstömenot

Henkilöstömenot (milj. euroa)	TP 2023	Muutettu TA 2024	TP Enn 2024	TP Enn. 24 / Muutettu TA 24
Palkat ja palkkiot	-357,6	-374,9	-376,7	-1,8
Eläkekulut	-74,0	-75,8	-76,2	-0,4
Muut henkilösivukulut	-14,3	-11,3	-11,4	-0,1
Yhteensä	-445,9	-462,1	-464,3	-2,2

Henkilöstömenot

- Tilinpäätösennusteen mukaan henkilöstömenot ylittävät muutetun talousarvion 2,2 milj. eurolla (0,5 %).
  - Kasvatus- ja opetuslautakunta: ylitys 3,5 milj. euroa (sijaiskustannukset ja palvelutarpeen kasvu).
  - Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta: alitus 0,3 milj. euroa (avoimet vakanssit ja muut henkilöstösäästöt).
  - Elinvoima- ja osaamislautakunta: alitus 0,8 milj. euroa.
    - Työllisyys- ja kasvupalvelut: alitus 0,7 milj. euroa (toteutumattomat projektit ja viivästyneet rekrytoinnit).
    - Ammatillinen koulutus: alitus 0,1 milj. euroa.
  - Asunto- ja kiinteistölautakunta, Yhdyskuntalautakunta ja Joukkoliikennelautakunta: henkilöstömenojen ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisina.
  - Konsernihallinto: alitus 0,1 milj. euroa (viivästyneet rekrytoinnit).
- Työvoimakustannusten (henkilöstömenot lisättynä työvoiman vuokrauskustannuksilla) ennuste ylittää muutetun talousarvion 2,2 milj. eurolla.
  - Henkilöstömenojen ylitys on 2,2 milj. euroa. Työvoimanvuokrausmenojen ennuste on muutetun talousarvion mukainen.

Palkalliset henkilötyövuodet

	TP 2023	Muutettu TA 2024	TP Enn 2024	TP Enn 24 / Muutettu TA 24
Palkalliset henkilötyövuodet				
Sivistyspalvelujen palvelualue	5 347	5 337	5 445	108
Kasvatus- ja opetuslautakunta	4 362	4 306	4 411	105
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	985	1 032	1 034	2
Elinvoiman palvelualue	1 846	1 903	1 898	-5
Elinvoima- ja osaamislautakunta	1 792	1 841	1 836	-5
Asunto- ja kiinteistölautakunta	54	62	62	0
Kaupunkiympäristön palvelualue	337	381	381	0
Yhdyskuntalautakunta	311	352	352	0
Joukkoliikennelautakunta	26	30	30	0
Konsernihallinto	300	380	373	-7
Liikelaitokset	437	297	297	0
Tampereen Kaupunkiliikenne	275	297	297	0
Tampereen Vesi	163	-	-	0
Yhteensä	8 268	8 298	8 394	96

Palkallisten henkilötyövuosien ennuste

	TP 2023	Muutettu TA 2024	TP Enn 2024	TP Enn 24 / Muutettu TA 24
Palkalliset henkilötyövuodet				
Ilman palkkatuetta henkilöstöä	8 104	8 021	8 217	196
Palkkatuettu henkilöstö	164	277	177	-100
Palkalliset henkilötyövuodet yhteensä	8 268	8 298	8 394	96

- Palkallisten henkilötyövuosien ennuste ylittää muutetun talousarvion 96 henkilötyövuodella (-1,2 %).
  - Kasvatus- ja opetuslautakunnan palkalliset henkilötyövuodet ylittävät muutetun talousarvion 105 henkilötyövuotta palvelutarpeen kasvun vuoksi. Sijaisten käyttö on lisääntynyt edelliseen vuoteen nähden.
  - Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan palkallisten henkilötyövuosien ennustetaan toteutuvan 2 henkilötyövuotta muutettua talousarviota pienempinä.
  - Elinvoima- ja osaamislautakunnan palkalliset henkilötyövuodet alittavat muutetun talousarvion -5 henkilötyövuotta.
    - Ammatillinen koulutus: palkalliset henkilötyövuodet ylittävät muutetun talousarvion 7 henkilötyövuotta.
    - Työllisyys- ja kasvupalvelut: palkalliset henkilötyövuodet alittavat muutetun talousarvion -11 henkilötyövuotta.
  - Asunto- ja kiinteistölautakunnan, Yhdyskuntalautakunnan ja Joukkoliikennelautakunnan palkallisten henkilötyövuosien ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisina.
  - Konsernihallinnon palkallisten henkilötyövuosien ennuste alittaa muutetun talousarvion -7 henkilötyövuotta. Alitusta selittää viivästyneet projektit ja rekrytoinnit.
- Palkkatuetun henkilöstön osuus tilinpäätösennusteesta on 117 henkilötyövuotta, joka alittaa muutetun talousarvion -100 henkilötyövuotta (36,1 %).

Verorahoitus

Milj. euroa	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	TP Enn 2024	TP Enn 24 / Muutettu TA	TP Enn 24 / TP 23
Verotulot yhteensä	681,1	643,5	643,5	638,0	-5,5	-43,1
Kunnallisvero	477,8	447,0	447,0	446,0	-1,0	-31,8
Yhteisövero	98,0	87,0	87,0	82,5	-4,5	-15,5
Kiinteistövero	105,3	109,5	109,5	109,5	0,0	4,2
Valtionosuudet yhteensä	58,3	80,0	80,8	80,8	0,0	22,5
Peruspalvelut	-57,9	-37,8	-39,3	-39,3	0,0	18,7
Muut opetus ja kulttuuri	80,0	80,5	83,4	83,4	0,0	3,4
Veromenetyksen kompensatio	36,3	37,4	36,7	36,7	0,0	0,4
Verorahoitus yhteensä	739,4	723,5	724,3	718,8	-5,5	-20,6

Verorahoitus

Verotulot

- Verotuloja arvioidaan tilitettävän 638,0 milj. euroa, mikä on 5,5 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän.
- Kunnallisverotuloarvio alittaa budjetin 1,0 milj. eurolla ja yhteisöveroarvio 4,5 milj. eurolla. Arviot tarkentuvat loppuvuotta kohden, kun vuoden 2023 valmistuvasta verotuksesta aletaan saamaan Verohallinnolta ennakkotietoja.
- Kiinteistöveroja arvioidaan saatavan budjetin mukaisesti 109,5 milj. euroa.

Valtionosuudet

- Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän valtionosuuspäätösten mukaisesti nettomääräisesti 80,8 milj. euroa.

Investoinnit

Milj. euroa	TP 2023	Muutettu TA 2024	TP 2024 Enn	TP Enn / Muutettu TA	TP Enn 24/ TP 23
Aineettomat hyödykkeet					
Tietokoneohjelmistojen käyttöoikeudet	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Tietokoneohjelmistojen valmistusarvot	-3,6	-10,4	-9,8	0,6	-6,2
Muut pitkävaikutteiset menot	-3,1	-8,1	-8,1	0,0	-5,0
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	-11,9	-20,1	-22,8	-2,8	-10,9
Rakennukset	-50,9	-153,7	-123,9	29,8	-73,0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-16,6	-66,5	-66,5	-0,1	-49,9
Koneet ja kalusto	-10,1	-13,3	-13,3	0,0	-3,3
Muut aineelliset hyödykkeet	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	0,0
Keskeneräiset hankinnat	-125,0	0,0	0,0	0,0	125,0
Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	-11,0	-89,9	-86,6	3,3	-75,6
Investoinnit yhteensä	-232,4	-362,1	-331,2	31,0	-98,8
Rahoitusosuudet	3,2	2,6	2,6	0,0	-0,5
Nettoinvestoinnit yhteensä	-229,2	-359,5	-328,5	31,0	-99,3
Pysyvien vastaavien luovutustulot	33,6	450,9	205,1	-245,8	171,5

Huom. Sisältää kaupungin sisäiset erät

Investoinnit

- Vuoden 2024 nettoinvestointien toteumaksi ennustetaan 328,5 milj. euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 31,0 milj. eurolla. Ilman Tampereen Vesi Oy:n SVOP-sijoitusta nettoinvestointien tilinpäätösennuste on 243,6 milj. euroa.
- Merkittävimmät poikkeamat ovat asunto- ja kiinteistölautakunnan talonrakennushankkeiden, konsernihallinnon sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alitukset, ja yhdyskuntalautakunnan investointien ylitys.
- Pysyvien vastaavien myyntitulojen ennuste on 194,7 milj. euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 245,8 milj. eurolla. Tämä ero liittyy pääosin Vesi liikelaitoksen liiketoimintakaupan tarkentuneeseen kirjauskäytäntöön ja korjaantuu tulevalla talousarviomuutoksella.

Investointien toteumaennuste

Nettoinvestoinnit, milj. euroa	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös- ennuste 2024	Ero
Sivistyspalvelujen palvelualue			
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-3,8	-3,8	0,0
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-17,6	-17,6	0,0
Elinvoiman palvelualue			
Elinvoima- ja osaamislautakunta	-2,6	-2,6	0,0
Asunto- ja kiinteistölautakunta	-175,7	-145,9	29,8
Kaupunkiympäristön palvelualue			
Yhdyskuntalautakunta	-55,7	-58,5	-2,8
Joukkoliikennelautakunta	-0,5	-0,5	0,0
Konsernihallinto			
Konsernihallinto, muut	0,0	0,0	0,0
Yhteiset erät	-89,9	-86,6	3,3
ICT-kehittäminen*	-9,6	-9,0	0,6
Liikelaitokset			
Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos	-4,0	-4,0	0,0
Yhteensä	-359,5	-328,5	31,0

* Sitovuustaso bruttoinvestoinnit + käyttötalous

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon, investoinnit 1/2

Asunto- ja kiinteistölautakunta (investointien muutetun talousarvion alitus 22,3 milj. euroa)

- Talonrakennushankkeiden suurimmat poikkeamat (yhteensä +29,6 milj. euroa): Ahvenisjärven koulun uudisrakennus (ent. Pohjois-Hervannan koulu), Hervannan vapaa-aikakeskuksen V-rakennuksen perusparannus, Härmälän koulun ja kirjaston perusparannuksen sekä Hatanpään Jukolan perusparannus ja muutostyöt

Yhdyskuntalautakunta (nettoinvestointien muutetun talousarvion ylitys 2,8 milj. euroa)

- Rakentamishankkeissa ylityksiä (mm. Enqvistinkadun jatkeen ja Possiojan alueen pohjaolosuhteet ovat suunniteltua hankalammat. Kurssikeskuksenkadun jalankulun- ja pyöräilyväylän rakentaminen toteutetaan laajemmin. Vuohenojan ylikulkusillan vesieristyksiä ja muita rakenteita täytyy kunnostaa laajemmalla alueella kuin taloussuunnitteluvaiheessa arvioitiin). Muiden kohteiden urakkatarjoukset ovat olleet talousarviossa arvioidun mukaisia tai hiukan ylittyneet (5–10 %).

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon, investoinnit 2/2

Konsernihallinnon yhteiset erät (nettoinvestointien muutetun talousarvion alitus 3,3 milj. euroa)

- Toteutunut sijoitus Tampereen Vesi Oy:n vapaan oman pääoman rahastoon (85,0 milj. euroa) oli 3,0 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Ennusteesta on poistettu varaus 0,3 milj. euron sijoituksesta Lentorataan.

Pysyvien vastaavien luovutustulot (alitus verrattuna muutettuun talousarvioon 245,8 milj. euroa)

- Luovutustulojen tilinpäätösennusteen ero muutettuun talousarvioon liittyy pääosin Vesi liikelaitoksen liiketoimintakaupan tarkentuneeseen kirjauskäytäntöön ja korjaantuu tulevilla talousarviomuutoksella. Lisäksi talousarviossa suunniteltuja yhtiöomaisuuden myyntejä on poistettu konsernihallinnon tilinpäätösennusteesta.
- Asunto- ja kiinteistölautakunnan luovutustulojen ennuste on 12,2 milj. euroa (-55,2 milj. euroa). Merkittävimpinä kohteina ovat toteutuneet mm. Frenckellin konttori, Viitapohjan koulu sekä yksittäisiä omakotitontteja ja määräaloja. Näiden lisäksi asemakaavan muutosehdotukseen 8615 liittyvät vaihtokirjan kirjaukset ovat toteutuneet huhtikuussa.

Rahoituslaskelma

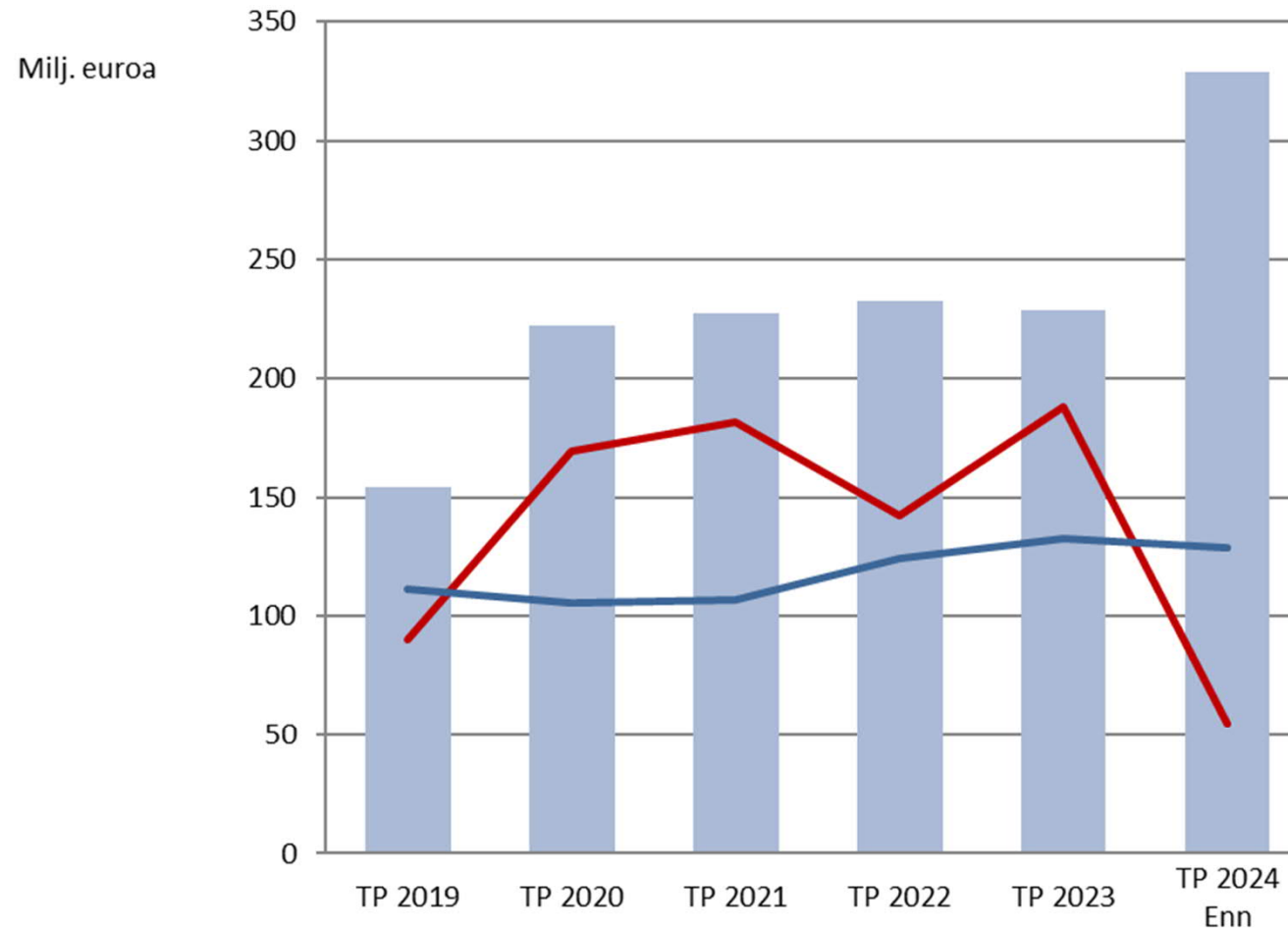
Milj. euroa	TP 2023	Muutettu TA 2024	TP Enn 2024	TP Enn 24 / Muutettu TA 24	TP Enn 24 / TP 23
Toiminnan rahavirta	167,2	55,2	247,0	191,8	79,8
Investointien rahavirta	-195,6	91,4	-123,4	-214,8	72,2
Investointimenot	-232,4	-362,1	-331,2	31,0	-98,8
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3,2	2,6	2,6	0,0	-0,5
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	33,6	450,9	205,1	-245,8	171,5
Toiminnan ja investointien rahavirta	-28,4	146,6	123,6	-23,1	152,0
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	8,8	-283,0	-283,0	0,0	-291,8
Lainakannan muutokset	-72,2	80,4	64,8	-15,5	137,0
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-57,8	-26,4	-26,5	-0,1	31,3
Rahoituksen rahavirta	-121,2	-229,0	-244,7	-15,6	-123,5
Rahavarojen muutos	-149,6	-82,4	-121,1	-38,7	28,5
Rahavarat tilikauden lopussa	91,9	-	-29,2	-	-121,1
Rahavarat tilikauden alussa	241,4	-	91,9	-	-149,6

Investointien tulorahoitus-%
17 %
(Tilinpäätösennuste 2024)

Toiminnan ja investointien
rahavirta 5 vuotta
-28,0 milj. euroa
(Tilinpäätösennuste 2024)

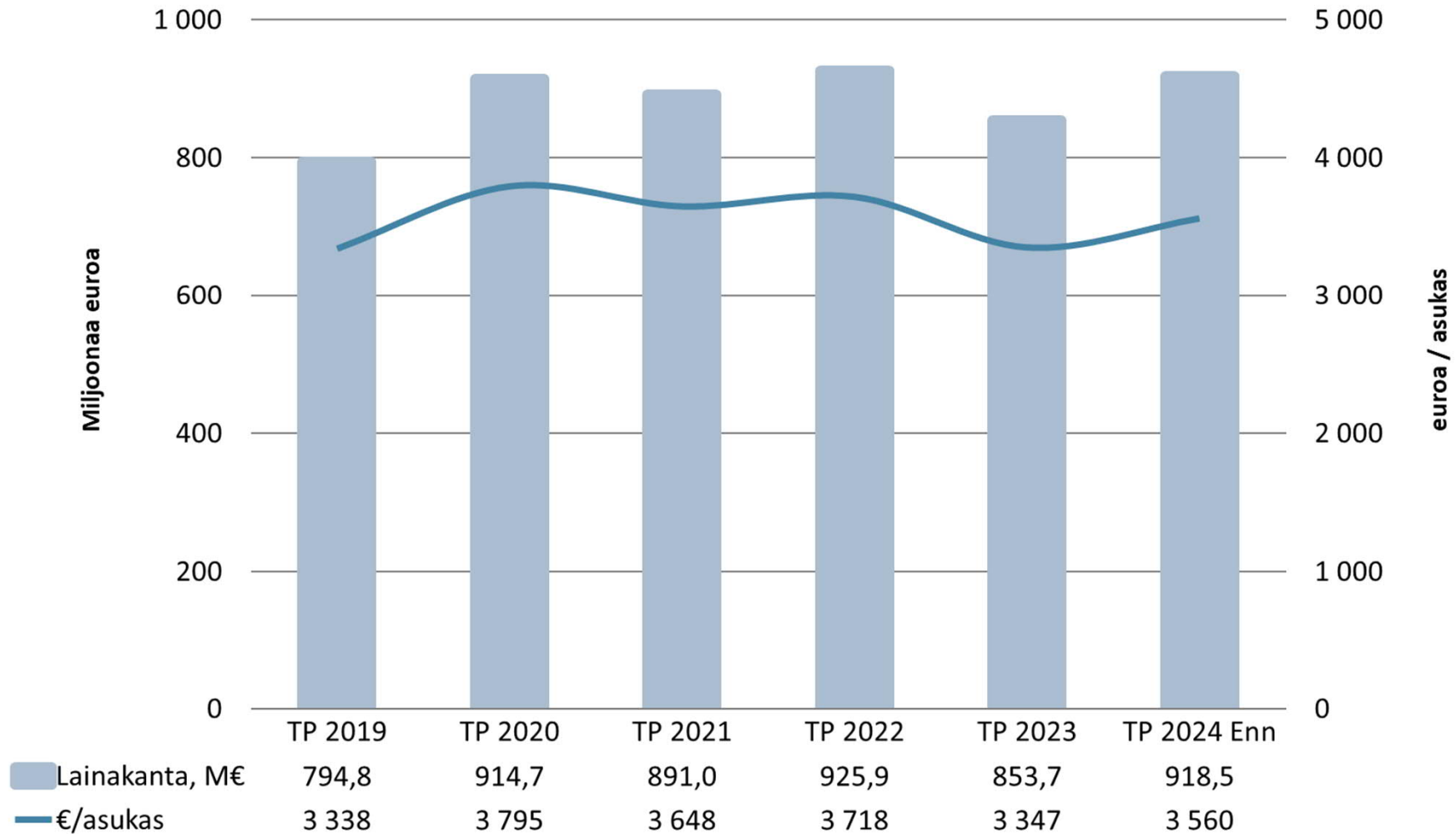
Kassan riittävyys
-6 päivää
(Tilinpäätösennuste 2024)

Nettoinvestoinnit, vuosikate ja poistot

Nettoinvestoinnit, milj. €	154	223	228	233	229	329
Vuosikate, milj. €	90	169	181	142	188	54
Poistot ja arv.alentumiset, milj. €	112	106	107	124	133	129

Lainamäärän kehitys

Tunnuslukuja

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	TP Enn 2024	TP Enn 24 / Muutettu TA 24	TP Enn 24 / TP 23
Toimintakate, milj. €	-579,2	-633,1	-640,0	-690,6	-50,6	-111,4
Nettomenojen kasvu, %	2,7	9,3	10,5	19,2	8,7	16,5
Vuosikate, milj. €	188,0	115,8	109,7	54,4	-55,3	-133,6
Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset, %	141,7	89,9	85,3	42,3	-43,0	-99,4
Tulos, milj. €	55,3	152,6	146,6	130,1	-16,6	74,8
Toiminnan ja investointien rahavirta, 5 vuotta. milj. €	-208,7	77,5	-5,0	-28,0	-23,1	180,7
Investoinnit (netto), milj. €	-229,2	-283,1	-359,5	-328,5	31,0	-99,3
Investointien tulorahoitus, %	82,0	40,9	30,5	16,6	-14,0	-65,5
Lainat, milj. €	853,7	923,5	923,5	918,5	-5,0	64,8
Lainat, €/ asukas	3 347	3 594	3 594	3 560	-33	213
Verorahoituksen kasvu,%	5,9	-2,2	-2,0	-2,8	-0,7	-8,7
Asukasmäärä	255 050	257 000	257 000	258 000	1 000	2 950

Konserniennuste

Milj. euroa	TP 2023	TP Enn 2024	TP Enn 24 / TP 23
Toimintatuotot	1 043,7	1 021,3	-22,4
Toimintakulut	-1 472,4	-1 486,4	-14,0
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tapp	2,0	3,3	1,3
Toimintakate	-426,6	-461,7	-35,1
Verotulot	681,1	638,0	-43,1
Valtionosuudet	58,3	80,8	22,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-31,6	-37,7	-6,2
Vuosikate	281,2	219,4	-61,8
Poistot ja arvonalentumiset	-217,1	-234,8	-17,7
Tilikauden tulos	64,1	-15,4	-79,5
Tilinpäätössiirrot	1,1	0,5	-0,6
Tilikauden verot	-9,5	-8,8	0,7
Laskennalliset verot	-3,6	-4,4	-0,7
Vähemmistöosuudet	0,2	-1,0	-1,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	52,3	-29,1	-81,4

Keskeiset nostot konserniennusteesta

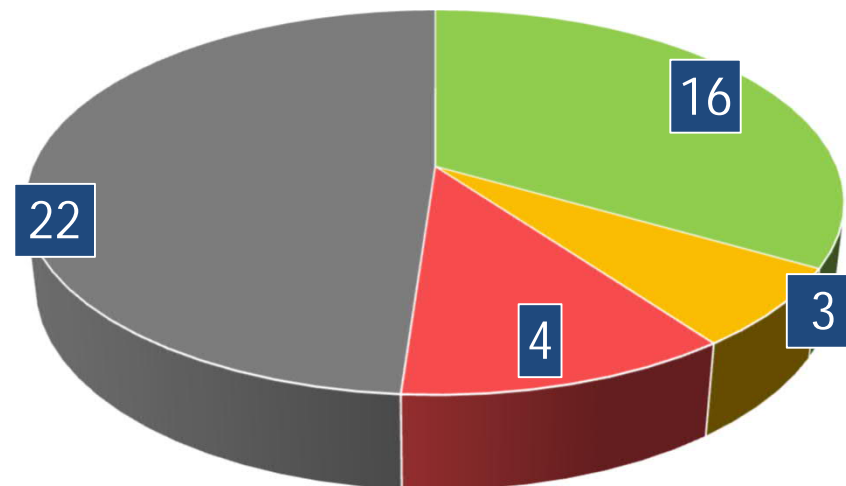
- Konsernin tilikauden tulosennuste on -15,4 milj. euroa, mikä on 79,5 milj. euroa edellisvuotta heikompi.
  - Tilikauden tulosennusteeseen vaikuttaa negatiivisesti erityisesti kaupungin tulos.
- Toimintakatteen (-461,7 milj. euroa) ennustetaan heikkenevän 35,1 milj. euroa pääosin toimintatuottojen vähenemisen seurauksena.
  - Toimintatuotot vähenevät erityisesti Tampereen Energia -konsernilla, mikä johtuu sähkön vähittäismyyntiin liiketoiminnan siirtymisestä Väreelle 1.4.2024.
- Vuosikatteen ennuste (219,4 milj. euroa) on 61,8 milj. euroa edellisvuotta heikompi, mihin vaikuttaa keskeisesti kaupungin verotulojen väheneminen. Vuosikatteen ennustetaan kattavan poistot 94 prosenttisesti.
- Investointiennuste on 527,4 milj. euroa, mikä on 10,0 milj. euroa vähemmän kuin vertailuvuonna.
- Lainakantaennuste on 2 394,7 milj. euroa, mikä on 159,1 milj. euroa (7,1 %) enemmän kuin vertailuvuonna.

Talousarvion 2024 toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Toteumatiedot tammi-huhtikuulta 2024

Toiminnan tavoitteiden toteutuminen 2024

KAUPUNKITASOISET SEKÄ LAUTAKUNNILLE
ASETETUT TAVOITTEET

- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan
- Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain
- Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta
- Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida

Tampereen Kaupunkiliikenne liikelaitoksen kolmen tavoitteen arvioidaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä

Keskeiset onnistumiset

Tavoite	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuoden lopun tilanteessa	
Kaupunkitasoinen toimintamalli kaupunginosien kehittämiseksi ja alueiden eriytymisen ehkäisemiseksi on valmistunut	<p>Kaupunginosakehittämisen työryhmä on luonut toimintamallin sisältäen tilannekuvan ylläpitämisen, eriytymiseen vaikuttavat teemat, kaupunkitasoiset tavoitteet eriytymisen ehkäisemiseksi ja alueiden valinnan mallin. Toteutettu kaupunginosittainen analyysityö. Kaupunginosakehittämisen pitkäkestoiset kohdealueet on valittu tietoon perustuen. Tehty ylätasoinen toimintasuunnitelma valituille kohdealueille.</p> <p>Tavoitteen arvioidaan toteutuvan.</p>	
Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 5 % edelliseen vuoteen verrattuna	<p>Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi tammi-huhtikuussa 2024 noin 7,3 % verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan. Tammi-huhtikuussa tehtiin 18,71 miljoonaa matkaa kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 17,44 matkaa.</p> <p>Tavoitteen arvioidaan toteutuvan.</p>	
Kansainvälisten opiskelijoiden hakijamäärä Tampereen korkeakouluuyhteisön tutkinto-ohjelmiin on kasvanut vuoteen 2022 verrattuna	<p>Kansainvälisten opiskelijoiden hakijamäärät Tampereen korkeakouluuyhteisöön jatkavat kasvuaan. Vuonna 2022 syyslukukaudella alkaviin koulutusohjelmiin hakijoita oli 8 741 ja vuonna 2024 hakijoita oli 21 244. Vuosien 2022 ja 2024 välillä lisäys on 143 % (12 503 hakijaa).</p> <p>Tavoite toteutui.</p>	
Vihreän ja digitaalisen siirtymän investointien houkuttelua on tuettu toteuttamalla tärkeimpiä uusia energia-arvoketjuja koskeva mallinnus sekä edistämällä vihreän siruvalmistuksen alueellista sijoittumista.	<p>Pilottilinjan rahoitus on varmistunut ja Siru-ohjelma etenee suunnitellusti. Energia-arvoketjujen mallinnus käynnistynyt suunnitellusti.</p> <p>Tavoitteen arvioidaan toteutuvan.</p>	
Asiakkaalle arvoa tuottava asiointi digitaalisessa kanavassa on mahdollista 37 % kaupungin palveluja	<p>Palvelutietovarantoon on palvelukanavistaan ilmoittanut 173 palvelua, joista 76 tarjoaa verkkoasiointikanavan. Näin ollen asiointi digitaalisessa kanavassa on tällä hetkellä mahdollista 44 % kaupungin palveluja. Tarkastelussa ovat sekä Tampereen kaupungin omistamat että valtakunnalliset verkkoasiointikanavat, joita kuntalainen käyttää asioidessaan kaupungin kanssa.</p> <p>Tavoite toteutui.</p>	

Keskeiset poikkeamat

Tavoite	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuoden lopun tilanteessa	
Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukainen asuntotuotantotavoite 716 kohtuuhintaista asuntoa toteutuu	<p>Vuonna 2024 arvioidaan valmistuvan 691 kohtuuhintaista asuntoa.</p> <p>Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta.</p>	
Asemakaavoituksella ja tontinluovutuksella on mahdollistettu vuosittain keskimäärin 150 pientalon rakentaminen	<p>Vuoden 2024 tammi-huhtikuussa on valmistunut yksittäisiä omakotitontteja jakamalla 5 uutta omakotitonttia. Vuonna 2024 luovutukseen saadaan 60 rakentamiskelpoista pientalotonttia. Vuonna 2025 arvioidaan saatavan luovutukseen 80-90 pientalotonttia ja vuonna 2026 100 pientalotonttia.</p> <p>Asemakaavoitusohjelman pientaloalueiden asemakaavoitus keskittyy kaavoitusohjelman vuosille 2025-2026, jolloin on ohjelmoitu valmistuvaksi n 200 000 km2 pientaloasumisen asemakaavoja. Ohjelman mukaan arvioidaan valmistuvan asemakaava jopa 700 omakotitontille ja 500 pientaloasunnolle.</p> <p>150 omakotitontin luovutuksen mahdollistaminen edellyttää nykyistä suurempaa tonttivarantoa, mikä näyttää toteutuvan nykyisten asemakaavasuunnitelmien perusteella aikaisintaan 2027 - 2028.</p> <p>Tavoitteen arvioidaan jäävän toteutumatta.</p>	
Laajan työttömyysasteen kehitys on nuorten ja ulkomaalaisten osalta kuuden suurimman kaupungin keskiarvon tasolla	<p>Nuorten laaja työttömyysaste nousi Tampereella 2,6 prosenttiyksikköä vuoden takaiseen verrattuna huhtikuussa 2024. Viidessä muussa suuressa kaupungissa nuorten laaja työttömyysaste nousi keskimäärin 1,68 prosenttiyksikköä. Nuorten laajan työttömyysasteen taso vaihtelee C6-kaupungeissa melko paljon (13,0 % - 20,2 %) Tampereen sijoituessa 17,1 %:lla lähes keskiarvoon.</p> <p>Ulkomaalaisten laaja työttömyysaste väheni vuoden takaiseen verrattuna Tampereella 2,0 prosenttiyksikköä. Muissa kuutoskaupungeissa ulkomaalaisten laaja työttömyysaste kasvoi keskimäärin 0,48 prosenttiyksikköä. Ulkomaalaisten laaja työttömyysaste on pääkaupunkiseudulla selvästi matalampi kuin muissa kuutoskaupungeissa.</p> <p>Tyypillisesti nuorten ja ulkomaalaistaustaisten työllisyystilanne reagoi ensimmäisenä suhdannevaihteluihin.</p> <p>Tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain.</p>	

Strategiaraportoinnin PowerBI raportilla visualisoitua raportointitietoa

Talousarviotavoitteiden ja vuosisuunnitelmien toimenpiteiden toteumat

Tällä raportilla voit tarkastella **talousarviotavoitteiden** ja **lautakuntien vuosisuunnitelmien toimenpiteiden** toteumia vuodesta 2023 alkaen. Talousarviotavoitteiden ja vuosisuunnitelmien toimenpiteiden edistymisestä raportoidaan kolmesti vuodessa huhtikuun, elokuun ja vuoden lopun tilanteesta.

Talousarviotavoitteet →

Talousarviossa asetetaan kuntalain tarkoittamat, valtuustoon nähden sitovat toiminnan tavoitteet, jotka pohjautuvat Tampereen strategiaan. Tavoitteita asetetaan ensisijaisesti toiminnan vaikuttavuudelle ja tuloksille. Tavoitteiden edistymisestä raportoidaan kaupunginvaltuustolle.

Vuosisuunnitelmien toimenpiteet →

Lautakunnat valmistelevat vuosisuunnitelman osana toiminnan ja talouden suunnittelua. Se tarkoittaa ja toimeenpanee palvelusuunnitelmaa ja vuosittaista talousarviota. Vuosisuunnitelmassa esitetään toiminnan suunnittelua ohjaavien palvelusuunnitelmien toimenpidekokonaisuuksia ja talousarviotavoitteita toteuttavat toimenpiteet. Toimenpiteiden edistymisestä raportoidaan lautakunnille.

www.tampere.fi/tampereen-strategia/strategian-toteuttaminen

PBI raportti päivitetään kolme kertaa vuodessa.